

Aklından düşünceler geçen çocuk

13.
BASKI

CHRISTINE NÖSTLINGER

Türkçesi NECDET NEYDİM

günlüğü
kitaplığı

Aklından düşünceler geçen çocuk

Dünya çocuk ve gençlik edebiyatının çok ödüllü yazarı **CHRISTINE NÖSTLINGER**, bir çocuğun aklından geçenleri, kurduğu hayalleri, onu biçimleyen düşünceleri mizah dolu bir dille anlatıyor. Yetişkinlerin söyledikleriyle yaptıkları arasındaki çelişkileri, çocuk gözünden yansıtıyor.

Rosalinde'nin yaşamı ona sürekli karışanlarla dolu: Annesi, babası, büyükannesi, büyükbabası, arkadaşı Fredi... Sürekli onu eleştirip öğütler veriyorlar. Oysa, Rosalinde'nin kafasının içindekileri, düşünce ve hayallerini kimsenin okumasına olanak yok! Hem, Rosalinde mutlaka kaleci olmak istiyor, Fredi'ye inat!

günüşiği
kitaplığı

ISBN 978-9944-717-18-2

Çocuk Roman 34

AKLINDAN DÜŞÜNCELER GEÇEN ÇOCUK

Yazan: Christine Nöstlinger

Resimleyen: Erhard Dietl

Türkçe yayın editörü: Müren Beykan
Almanca aslından Türkçeleştiren: Necdet Neydim
Son okuma: Suzan Geridönmez, Hande Demirtaş

Özgün adı: *Rosalinde hat Gedanken im Kopf*

Metin © Verlag Friedrich Oetinger, Hamburg, 1981

Desenler © Deutscher Taschenbuch Verlag GmbH & Co. KG, Münih, 2002

Türkçe yayın hakları: Günışığı Kitaplığı, 2008
Yayın hakları, Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
Deutscher Taschenbuch Verlag GmbH & Co. KG'den satın
alınmıştır. Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

1. baskı: Haziran 2009

13. baskı: Mayıs 2017

Her baskı 2000'er adet yapılmıştır.

ISBN 978-9944-717-18-2

gunisigikitapligi.com

Grafik tasarım: Suzan Aral

Baskı öncesi hazırlık: Neslihan Özceylan

Baskı: Yazın Basın Yayın Matbaacılık Tur. Tic. Ltd. Şti.

[Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No 38-40-42-44 İkitleli Başakşehir 34306
İstanbul (0212) 565 02 55 Sertifika: 12028]

Günışığı Kitaplığı

bir Mia Organizasyon

Restorasyon Yayıncılık Ltd. Şti. kuruluşudur.

Sertifika: 12439

Profilo Plaza, Cemal Sahir Sok. 26/28 B3

Mecidiyeköy 34387 İstanbul

Telefon: (0212) 212 99 73

Faks: (0212) 217 91 74

E-posta: info@gunisigikitapligi.com

Christine Nöstlinger

Günümüzün tartışmasız en sevilen çocuk ve gençlik kitapları yazarlarından olan Nöstlinger, 1936'da Viyana'da doğdu. Çocukluğu, Hitler ordusunun işgali altında kalan Avusturya'da geçen yazar, Viyana Uygulamalı Sanatlar Akademisi'nde öğrenim gördü. İki kız çocuğu sahibi olduktan bir süre sonra kitap resimlemeye karar verdi, ancak ilk kitabı *Alev Saçlı Çocuk (Die feuerrote Friederike)* çizimleriyle değil, yaratıcı öyküsüyle ilgi çekti. Kendisi, yazma konusunda "tembel" olduğunu ileri sürse de, Nöstlinger, yüzün üstünde kitabı ve sayısız makalesi yayımlanmış çok üretken bir yazar. Çocuk ve gençlerin yanı sıra yetişkinlere de yazıyor. Günümüz dünya çocuk edebiyatının klasikleri arasında sayılan *Kim Takar Salatalık Kral'ı (Wir pfeifen auf den Gurkenkönig)* ile 1973'te Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'nü kazanan yazar, aralarında 1984 Hans Christian Andersen Ödülü ve 2003 Astrid Lindgren Anma Ödülü'nün de bulunduğu pek çok ödülün sahibi. Nöstlinger, genellikle orta halli aile çocuklarının gündelik yaşamlarını ele aldığı kitaplarında, geleneksel aile yapısını ve okul kurumunu esprili bir üslupla eleştiriyor.

**Günlüğü Kitaplığı'nda
Christine Nöstlinger kitapları:**

İLK KİTAPLAR

- Küçük Korsan İşbaşında* (5. baskı: 2016)
Küçük Korsan Hazine Peşinde (3. baskı: 2015)
Alev Saçlı Çocuk (18. baskı: 2017)

Mini Dizisi

- Mini ve Mırmır Kedi* (12. baskı: 2016)
Mini Denizde (11. baskı: 2017)
Mini ve Doğum Günü Partisi (10. baskı: 2016)
Mini Küçük Dedektif (13. baskı: 2017)
Mini ve Yılbaşı Armağanları (10. baskı: 2017)
Mini Kayak Tatilinde (9. baskı: 2016)

ÇOCUK ROMAN

- Kim Takar Salatalık Kral'ı* (32. baskı: 2017)
Konrad ya da Konserve Kutusundan Çıkan Çocuk (31. baskı: 2017)
Konuk Değil Baş Belası (28. baskı: 2017)
Lollipop (20. baskı: 2017)
Susi'nin ve Paul'ün Gizli Günlükleri (13. baskı: 2016)
Aklından Düşünceler Geçen Çocuk (13. baskı: 2017)
Saklı Miras (5. baskı: 2017)

GENÇ ROMAN

- Hadi Ama Baba!* (18. baskı: 2016)
İşte Şimdi Hapı Yuttum! (12. baskı: 2017)
Arkadaş Dümeni (16. baskı: 2016)
Kâğıt Uçakla Gizli Gizli Macera (11. baskı: 2017)
Evde ve Uzakta (6. baskı: 2016)
Curcuna Evi (4. baskı: 2016)

Aklından düşünceler geçen çocuk

CHRISTINE NÖSTLINGER

Türkçesi Necdet Neydim

Yabancı Adların Okunuđu

Christine Nöstlinger (Kristine Nöstlinger)

Erhard Dietl (Erhart Dıtıl)

Anna (Anna)

Donald (Donalt)

Egon (Egon)

Elfi (Elfi)

Florian (Floryan)

Fredi (Fredı)

Huber Pepi (Huber Pepi)

Meier (Mayer)

Renate (Renatı)

Rosalinde (Rozalinde)

Siegfried (Ziıgfriit)

BÖLÜMLER

- 1 Büyükbaba düşünce okuyor **9**
- 2 Ütünün düğmesi, kedinin patisi **18**
- 3 Pembe ıhlamur ağacındaki yuva **29**
 - 4 İp cambazı ve aslanlar **39**
 - 5 Beyindeki yanlış kıvrımlar **51**
 - 6 Kızlar da kaleci olabilir **58**
 - 7 Kimse beni sevmiyor **66**
- 8 Düşünceler, hayaller, gerçekler **82**

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5780 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-3700
FAX: 773-936-3701
WWW: WWW.CHEM.UCHICAGO.EDU

1

Büyükbaba düşünce okuyor

Rosalinde'nin çorabında delik var.

Rosalinde'nin dizinde sargı var.

Rosalinde'nin elinde uğurböceği var.

Rosalinde'nin boynunda kolye var.

Rosalinde'nin aklında düşünceler var.

Anne çoraptaki deliği görüyor.

Baba dizindeki sargıyı.

Kedi elindeki uğurböceğini.

Büyükanne boynundaki kolyeyi.
Ama aklındaki düşünceleri kimse görmüyor.

“Böylesi daha iyi!” der Rosalinde.

Ama büyükbaba, onun düşüncelerini okuduğunu iddia eder.

“Düşünürken burnunu karıştırıyorsan, çarpım cetvelini düşünüyorsun demektir,” der.

“Düşünürken dilinin ucu ağzından dışarı çıkmışsa, küçük harf mi büyük harf mi yazacağını düşünüyorsundur,” der.

“Düşünürken gözlerini kısıyorsan ve dudakların büzülmüşse, o zaman birine öfkelenmişsin demektir,” der.

“Eğer, düşünürken gözlerin parlak ve dudakların ıslaksa, o zaman kremalı pasta olsa da yemem diye düşünüyorsundur,” der.

Büyükbaba, Rosalinde’yi yıllardır izlediğini, onu iyi tanıdığını söyler. Onun kafasının içini kendi kafasının içi kadar iyi biliyormuş.

Rosalinde odasına gider, büyük aynanın karşısına geçer ve hem düşünür, hem aynadaki Rosalinde’ye bakar. Rosalinde bir saat öylece oturur ve düşünür de düşünür. Sonra ayağa kalkıp, büyükbabayı arar.

Büyükbabayı mutfakta bulur. Büyükbaba ütüyü onarmakta. Isının ayarlandığı düğme tutukluk yapmış.

Büyükanne, büyükbabanın yanında dikilmiş öfkeyle solumakta. Büyükbabanın ütüyü onarmasını istemiyor. Onun istediği, yeni bir ütü almak.

“Hep al, hep al!” diye homurdanır büyükbaba. “Masraf çıkarmaktan başka şey düşünmezsin.”

“Tam on yıllık ütü. Artık ütü onarmıyorlarmış. Elektrikçi söyledi,” der büyükanne.

“Dikkatli kullanıldığında bu tip ütüler yüz yıl bile dayanabilir,” der büyükbaba.

“Senin kadar cimri ihtiyarın bir eşi daha yoktur bu dünyada...” der büyükanne ve Rosalinde mutfaka girdiği için ve büyüklerin de çocukların önünde kavga etmemesi gerektiği için konuşmayı keser.

Rosalinde, büyükbabasının yanına gider, kollarını göğsünde kavuşturup, “Eee?” diye sorar.

Büyükbaba elinde tuttuğu ütünün düğmesini mutfak masasına bırakıp, Rosalinde’ye bakar ve, “Ne eee’si?” der.

“Eee, şimdi ne düşünüyorum bakalım?” diye sorar Rosalinde. “Haydi, söylesene!” diye üsteler.

Büyükbaba, önce gözlüğünü temizlemesi gerektiğini söyler; böylece Rosalinde’nin yüzünü

daha iyi görebilecek. Burnunun üstünde duran gözlüğü alır, cebinden mendilini çıkarır. Gözlük camına tükürüp, mendiliyle parlatır.

Büyükanne, “Gözlüğün, önünü göremeyecek kadar kirliyse, benim ütümü nasıl tamir etmeye kalkışsın?” diye öfkeyle bağırır.

Büyükbaba ona, bir kafanın içindeki düşüncelerle bir ütünün karşılaştırılamayacağını söyler.

Ütüler büyük, sert ve sağlamdır. Düşüncelerse nazik, şeffaf ve yumuşak. Düşünceler için, çok iyi temizlenmiş, üstünde tek bir toz parçası bile bulunmayan gözlük gerekir. Oysa, ütüyü gözlüksüz de görebileceğini söyler büyükbaba. Kör değildir o!

Sonra da, gözlüğünü takar.

“Tükürükle temizlenmez!” der büyükanne. “Doğru bir hareket değil bu!”

Büyükbaba Rosalinde’ye bakıp, gözlüğünün ardından onu dikkatle süzer. “Rosalinde,” der, “alt dudağın üzüntüyle titriyor, gözkapakların çökmüş, kirpiklerin hüzünlü gölgeler düşürüyor solgun yanaklarına. Üzüntülü düşünceler var kafanda, çok çok üzüntülü düşünceler, yavrucuğum!”

Rosalinde iç çeker, gözlerini biraz daha kısar. Dudakları titrer.

“Evet!” diye bağırır büyükbaba. “Evet ya! Şim-

di anladım! Gelecek hafta doğum günün olduğunu ve kızsın diye, ne yazık ki, kimsenin sana uzaktan kumandalı bir buldozer hediye etmeyeceğini düşünüyorsun!”

Rosalinde gülüp, “Yanıldın, yanıldın! Tamamen yanlış! Faka bastın!” diye çığılığı basar. Rosalinde tek bacak üstünde, masanın ve büyükbabanın çevresinde seker. “Aklımda harika düşünceler vardı,” der. “Gelecek çarşamba doğum günümde senden garanti, uzaktan kumandalı bir buldozer alacağımı düşünüyordum. Ayrıca, ikimizin onunla nasıl oynayacağımızı da düşünüyordum!”

Rosalinde, doğum gününde büyükbabasının ona buldozer hediye edeceğinden emin. Büyükbaba dün büyük bir pazar torbasıyla eve gelmişti. Torbanın ucundan, kırmızı bir paketin köşesi çıkıyordu. Rosalinde’nin istediği buldozer de tıpkı böyle kırmızı bir pakette satılıyordu. “Meier Oyuncak ve Spor” yazıyordu torbanın üstünde. Rosalinde’nin istediği buldozer de, Meier Oyuncak ve Spor mağazasının vitrininde duruyordu zaten.

Büyükbaba dün, elindeki kocaman torbayla şimşek gibi odasına gitmiş, torbayı dolaba koyup kilitlemişti. Büyükbaba normalde dolabını hiç kilitlemezdi.

Rosalinde daha sonra büyükbabasına, torba-

nın içinde ne olduğunu sormuştu. Bunun üzerine büyükbaba, torbada, oltaları için aldığı yeni iğneler bulunduğunu iddia etmişti.

Ama o minicik olta iğneleri, ne zamandan beri kocaman kırmızı paketlerin içine konup, dolaba kilitleniyordu ki?

Hayır, hayır, o torbanın içinde bir buldozer vardı! En iyisinden, uzaktan kumandalı bir buldozer!

Büyükbaba başını sallar. Alet kutusunda küçük bir vida ararken, “Birincisi, sevgili yavrucuğum, benden buldozer falan almayacaksın, çünkü buldozerler erkek oyuncağıdır—” der.

“Ve ikincisi,” diye büyükanne onun sözünü keser, “ondan buldozer alamazsın, çünkü onlar çok pahalıdır, sevgili yavrucuğum. Kendi karısına on yılda bir kez yeni ütü almaktan kaçınan bir adam, kız torununa buldozer hiç almaz. Ona yaş gününde, indirimli satışlardan şekerleme alır ancak!”

“Ve üçüncüsü,” der büyükbaba, “buldozeri düşünürken niye üzüntülü bir ifade takındığını da bilmek istiyorum?.. Artık buldozer istemiyor musun yoksa? Belki de canın yine başka bir şey istiyordur, maymun iştahlı hanım!”

Rosalinde sırtır. “Üzgün yüz ifadesi yalnızca numaraydı. Sevinçli düşüncelere rağmen üzgün bir yüz takındım. Hem ben üzüntülü bir şey düşünürken de gülebilirim!” der.

“Hayatta olmaz!” der büyükbaba.

“Kim demiş!” der Rosalinde.

“O zaman, kedinin kızamığa yakalandığını ve öldüğünü düşün! Buna gül bakalım,” der büyükbaba.

“Böyle bir şey düşünmem!” diye bağırır Rosalinde öfkeyle.

“Çocuk haklı,” der büyükanne. “Böyle şeyler düşünmemek gerekir!”

“O zaman, akşam yemeğinde yemyeşil ıspanak olduğunu düşün ve buna gül bakalım,” der büyükbaba.

Büyükanne, Rosalinde’nin kulağına, “Akşam yemeğine şekerli omlet yapacağım!” diye fısıldar.

Rosalinde, şekerli omleti neredeyse kremalı pasta kadar sever. Rosalinde İSPANAK’ı düşünür ve güler.

“Yarın matematik yazılın olduğunu düşün ve buna gül bakalım,” der büyükbaba.

Matematik yazılısı gelecek haftaya ertelendi, çünkü Rosalinde’nin öğretmeni hastalandı; ama bunu büyükbaba henüz bilmiyor.

Rosalinde içinden, MATEMATİK SINAVI diye düşünür ve güler.

“O zaman, Fredi’yle fena halde kavga ettiğini düşün ve buna gül bakalım,” der büyükbaba.

Fredi, Rosalinde’nin en iyi arkadaşıdır. Bugün okuldan sonra onunla yine barıştılar, ama Rosalinde bunu henüz büyükbabasına anlatmadı.

Rosalinde bu sefer de, FREDİ’YLE KORKUNÇ KAVGA’yı düşünür ve güler.

“Pes yani! Pes yani!” diye homurdanır büyükbaba. “Bunu gerçekten tahmin etmezdim!”

Kelini kaşıyarak Rosalinde’ye bakar. “Seni tanıyamıyorum! Tamamen değişik biri oldun!”

“Bu bir iltifat mı?” diye sorar Rosalinde.

Büyükbaba kelini kaşımayı sürdürür. İç çekip, sonra da, “Bunu henüz söyleyemem. Ancak kafanın içini tekrar görebildiğim zaman söyleyebilirim,” der.

“Bu yıllarca sürebilir!” der Rosalinde.

2

Ütünün düğmesi, kedinin patisi

Rosalinde'nin kafasında kimseye anlatamayacağı düşünceler de var. Çok gizli düşünceler. Bunlardan biri, "Ütünün düğmesi nerede?" düşüncesi.

Mesele şu:

Rosalinde'lerin mutfağının önünde bir mutfak balkonu var. Başkalarının mutfağında pencerenin olduğu yerde, Rosalinde'lerin mutfağında cam bir kapı ve bu kapının önünde de bir balkon var. Minicik bir balkon bu. Orta boy banyo havlusu

büyükliğünde bir şey. Büyükanne balkonuna “sebze bahçem” diyor. Büyükannenin balkonda iki çiçek saksısı var. Birinde yeşil soğan, diğerinde maydanoz yetiştirmeye çalışıyor. Büyükanne iki saksısını da her gün sular ve haftada bir kez gübre verir, ama yine de yeşillenmezler, çünkü ne zaman soğanın küçücük bir ucu ya da maydanozun minicik bir yaprağı siyah toprağı delse, kedi gelip onları yiyor. Büyükanne üçüncü bir saksıya, kedi yeşil soğanını ve maydanozunu rahat bıraksın diye, kediotu ekmişti. Ama büyükannenin ikna için sarf ettiği onca tatlı söze rağmen, kediotunun yüzüne bile bakmıyor kedi. O yalnızca taze soğan ve yumuşacık maydanozdan hoşlanıyor. Bu nedenle de büyükanne kediye balkon yasağı koydu.

“Hain mahluk seni, kahrolasıcı!” dedi büyükanne. “Bir daha bu balkona adımını atma! Güzelim sebze bahçemin mahvedilmesine izin verecek değilim!”

Ancak, herkesin bildiğı gibi, kediler balkonu da, balkona vuran güneşi de çok severler. Üstelik, herkesin bildiğı gibi, kediler yasağı falan pek öyle aldırılmazlar. Hele balkondan hiç uzak tutulamazlar. Kedi mutfak masasının altında sessizce oturur, kimse onun orada olduğunun farkında bi-

le olmaz ve birisi balkon kapısını açtığı anda da dışarı fırlar, soğan ve maydanoz saksılarının arasına oturur ve mutfağa geri dönmeyi hiç aklından geçirmez. Büyükanne onu bir parça salamla kandırmaya çalışsa bile geri gelmez. Büyükanne de balkona çıkıp kediyi tuttuğu gibi mutfağa sokamaz, çünkü kedi büyükanne'den çok daha çeviktir. Kedi, büyükanne'nin söylenerek balkon kapısına yöneldiğini görür görmez önce balkon korkuluklarının üstüne, oradan da çatının kenarındaki oluğa atlar.

Kedi, çatı oluğunda saatlerce oturur ve bütün aile –aşağıya yuvarlanmadan– bir daha balkona inebilecek mi diye, korkuyla bekler. Rosalinde'lerin evi apartmanın beşinci katındadır!

Büyükbabanın ütüyü onardığı ve Rosalinde'nin de neşeli düşünceler için üzgün, üzgün düşünceler için neşeli yüz takındığı o öğleden sonra –hani büyükbabanın Rosalinde'nin yepyeni bir insan olduğunu söylediği öğleden sonra– Rosalinde mutfak balkonuna çıktı.

Kedi de oradaydı. Soğan ve maydanoz saksılarının arasına uzanmıştı. Kocaman bir top gibi büzülmüş, sakın sakın uyuyordu.

Rosalinde, yaklaşık yarım saat, kedinin yanı-

na çöktü ve onu oynatmaya çalıştı. Kulaklarının arasını kaşdı. Kuyruğunu çekti. Karnını dürtükledi. Gözlerinin önünde bir ip sallayıp durdu. Kulağına, "Pisi-pisi, pisi-pisi," diye fısıldadı.

Ama kediler inatçıdır. Uyumak istiyorlarsa, uyurlar. Kediler, canı sıkılan küçük kızlara hiç acımazlar.

Yarım saat sonra Rosalinde mutfağa geri döndü, çünkü kedi öfkeyle hırılayıp, on keskin tırnağını birden Rosalinde'nin o dürtükleyen parmağına geçirmişti.

Büyükanneyle büyükbaba hâlâ mutfaktaydılar. Büyükbaba yerlerde oradan oraya sürünüyor, bir yandan da söyleniyordu. Ütünün ısı ayar düğmesini arıyordu.

"Kahrolasıca, canına yandığımın," diye homurdanarak, el süpürgesiyle mutfak dolabının altını karıştırıyordu. "Şu kör olasıca düğme uçup gitmedi ya!"

Ama ütünün düğmesi hiçbir yerde yoktu. Ne ocağın altında, ne buzdolabının arkasında, ne de mutfak masasının altında.

"Hole yuvarlanmış herhalde," diyen büyükbaba, sürünerek mutfak kapısından dışarı çıktı.

Büyükanne ocağın yanında durmuş, büyük bir tencereyi karıştırıyordu. Et suyuna çorba var-

dı tencerede. “Düğmeyi kedi almıştır mutlaka,” dedi. “Garanti kedi çalmıştır onu ve alıp kaçmıştır! Büyükbaba onu bir daha bulamaz!”

Büyükbaba holden doğru, “Saçma!” diye bağırdı. “Kedi kesinlikle mutfakta değildi! O almış olamaz!”

Büyükanne çorbayı karıştırmaya devam ederek, “Kedi her zaman görülmeyen bir yerlerde dir,” diye cevap verdi. “Bunu herkes biliyor. Hep düğmeleri alıp kaçır. Bunu da herkes biliyor. Senin siyah palto düğmeni de o çalmıştı. Unuttun mu?”

Kedi gerçekten büyükbabanın siyah palto düğmesini çalmıştı. Bunu ailede herkes görmüş-tü. Büyükanne o gün oturma odasında oturmuş, kucağına büyükbabanın paltosunu almıştı ve tam siyah ipliği iğne deliğine geçiriyordu ki, kedi masanın üstüne atlayıp, paltonun düğmesini kapmış ve büyükannenin, “Dur, gel buraya!” demesine kalmadan, masadan aşağıya kaçıp gitmişti.

Bütün aile iki gün boyunca siyah palto düğmesini aramıştı. Rosalinde'nin annesi onu, ancak bayram temizliği sırasında, kitap raflarının en üstünde bulmuştu. Ama o zamana kadar, büyükbabanın paltosuna zaten çoktan yedek bir düğme dikilmişti.

Rosalinde büyükannesine, “Ütünün düğmesini kedi almış olamaz. Kedi o sırada hep dışarıda, balkondaydı. Doğru söylüyorum! Ben şahidim!” dedi.

“Hadi oradan!” dedi büyükanne ve çorbayı daha hızlı karıştırmaya başladı. “Hadi oradan! Sen nereden bileceksin? Kedi almıştır onu! Yoksa burada olurdu!” Holdeki büyükbabaya da, “Kes artık aramayı! Boşuna uğraşıyorsun. Düğmeyi kedi çaldı!” diye seslendi.

Büyükbaba buna inanmadı ve uzunca bir zaman daha ütünün düğmesini aramayı sürdürdü. Rosalinde de buna inanmadı. O da büyükbabayaaramada yardım etti.

Büyükbaba ve Rosalinde bir düğme için akla hayale gelmeyecek yerlere bile baktılar. Onu çöp kovasında, dikiş kutusunda ve şemsiyelikte aradılar. Klozetin kapağını kaldırdılar, holdeki sürgülü dolabın kapağını açtılar. Halıyı bile rulo yapıp kenara aldılar. Ama sonunda, aramaktan vazgeçtiler.

Büyükbaba, “Yarın ya da öbür gün şu kahrolasınca düğme bir yerden çıkacak, o zaman onu ütüye takacağım ve mesele böylece çözülmüş olacak!” dedi.

“Hayır efendim, mesele çözülmüş falan olma-

yacak!” dedi büyükanne. “Çünkü, ütü yapmak için öbür güne kadar bekleyemem. İki çamaşır sepeti dolusu çamaşırım var. Üstelik, siyah giyim de bunların arasında. Apartman yöneticisinin cenaze töreni için ona ihtiyacım var! Bugün ütü yapmam şart!”

Büyükanne, mavi beyaz kareli önlüğünün bağlarını çözdü, önlüğü kurulama bezinin askısına astı. Yeşil şapkasını taktı, kırmızı ceketini giydi, para kutusundan birkaç tane kâğıt para alıp cüzdanına tıktırdı.

“Nereye gidiyorsun şimdi?” diye sordu büyükbaba.

“Kendime bir ütü almaya,” diyen büyükanne çoktan kapıya varmıştı bile.

Büyükababa iç çekti. Üzgün üzgün, aletlerini, tüm vida ve tel parçalarını alet kutusuna yerleştirdi. Yine üzgün üzgün, yalnızca düğmesi eksik kalan, tamir edilmiş ütüyü pencerenin kenarına koydu.

Mutfak masasında birazcık metal tozu kalmış, birkaç siyah leke oluşmuştu.

Büyükababa, “Rosalinde, bana bir iyilik yap da masayı siliver,” deyip, mutfaktan çıktı.

Rosalinde bulaşık süngerini aldı, masayı sildi. Bu sırada elleri ıslanmıştı. Rosalinde, ellerini ku-

rulamak için mutfak havlusu ya da kurulama bezi aradı. Gözüne, büyükannenin kurulama bezi askısındaki mavi beyaz kareli önlüğü ilişti.

Rosalinde ellerini önlüğe kurularak ve o sırada sert bir şey hissetti. Bu sert şey büyükannenin önlüğünün cebindeydi.

Herhalde şeker var cebinde, diye düşündü Rosalinde. Şekeri almak için elini cebe daldırdı, ama çıka çıka, ütünün düğmesi çıktı.

Rosalinde, uzun, çok uzun bir süre ütünün düğmesine baktı ve kafasından düşünceler, hem de çok gizli, büyükannesini hakkında kimseye anlatamayacağı türden düşünceler geçirdi.

Sonra, düğmeyi yine önlüğün cebine koydu.

Ertesi gün öğle yemeğinden hemen sonra, bütün aile hâlâ mutfaktaki sofrada otururken, büyükanne küçük güğümüyle balkona çıktı. Soğanını ve maydanozunu sulayacaktı. Mavi beyaz kareli önlüğünü göbeğine bağlamıştı. Saksılarını sularken acı bir çığlık attı.

“Arı mı soktu, yoksa yılan mı ısırıldı – ne oldu?” diye sordu büyükbaba, büyükanne balkondan içeri döndüğünde.

Büyükanne elinde ütünün düğmesini tutuyordu.

“Maydanoz saksısında buldum onu!” diye bağırdı. “Aynen söyledığım gibi! Kedi götürmüş oraya! Ne hain mahluk!”

İşte o zaman Rosalinde, büyükannesi hakkında yine gizli düşünceler geçirmeye başladı kafasından. Kimselere anlatamayacağı türden düşünceler.

Büyükbaba ütünün düğmesini aldı, yerine taktı ve eski ütünün şimdi yine ne kadar iyi çalıştığını kızına, oğluna ve Rosalinde’ye gösterdi.

“Yeni gibi! Kusursuz ve mükemmel!” diye yakındı onlara. “Yüz yıl daha ütü yapabilirdi bu güzel alet!”

Büyükanne mutfak penceresinin yanında duruyor ve gülümsüyordu. Sevimli bir tavırla, “Eğer bu aptal düğmenin bu kadar çabuk ortaya çıkacağını bilseydim, kendime yeni bir ütü almazdım!” dedi büyükbabaya.

Rosalinde annesine doğru eğilip, “Baksana, anne, insanın yalan söyleyince yüzünün kızardığı gerçekten doğru mu?” diye sordu.

Annesi düşündü ve şöyle cevap verdi: “Sanırım, yalan söylemeye alışmamış ya da yalan söylemekte henüz acemi birinin yüzü kızarır yalnızca. Kaşarlanmış, kurnaz yalancılar –gerçek yalancılar yani– soluk bir yüzle yalan söylerler!”

Rosalinde büyükannesinin yüzüne baktı.

Büyükannesinin yüzü kırmızı değildi. Ama soluk da değildi. Büyükannenin yüzü her zamanki gibiydi.

İşte o zaman Rosalinde, ütünün düğmesi hakkında daha fazla düşünmemeye karar verdi.

3

Pembe ıhlamur ağacındaki yuva

Rosalinde'nin kafasında, ismi hakkında da bir dolu düşünce vardı. Annesiyle geçen pazar dolaşmaya çıktığından beri kafasındaydı bu düşünceler.

Rosalinde ve annesi geçen pazar günü parkın içinden geçtiler. Çocuk parkındaki tırmanma kulesinin tepesinde bir oğlan duruyordu. Rosalinde'ye el salladı.

Siegfried'di bu.

Rosalinde de ona el salladı.

Annesi, “Zavallı çocuk, gerçekten acıyorum bu çocuğa!” dedi.

Rosalinde, “Ama o yoksul biri değil ki,” dedi annesine. “Harçlığı benimkinin üç katı; ayrıca, doğum gününde ona buldozer değil, odasına bir renkli televizyon alınacak!”

Yine de annesi, Siegfried’in zavallı oluşunda direndi. Ona göre, küçük, çelimsiz, şaşlı gözlü, çilli, kırmızı saçlı ve bilye burunlu bir çocuk, kim ne derse desin zavallıdır, hele de adı “Siegfried” ise (ejderhaları dize getiren efsanevi bir Alman kahramanının adı). Adı Siegfried olan biri büyük olmalı, görkemli olmalı, çevresine ışık saçmalıdır. İşte “Siegfried” deyince, akla böyle biri gelirmiş. İsimler de sahibine uymalıymış.

O günden beri Rosalinde, “Rosalinde” adının ona uyup uymadığını kendine sorup duruyor.

Rosa, pembe demek. Linde, ıhlamur ağacı demek. Gerçi pembe ıhlamur ağacı yoktur, ama insan yine de gözünün önüne pembe bir ıhlamur ağacı getirebilir. Öyle bir ağacın ahududu pembesi kalın bir gövdesi, bebek pembesi yaprakları ve şeker pembesi çiçekleri olur. Öksürüğe yakalanınca, bu çiçeklerden kırmızı ıhlamur çayı pişirilebilir.

Hem, kuşlar dallarıma yuva yapabilir, diye

düşündü Rosalinde. Pembe beyaz desenli yumurtaları olan pembe yuvalar. Anne kuş, pembe beyaz desenli yumurtaların üstüne oturup kuluçkaya yatar. Kırmızı gagalı pembe renkli altı tane yavru yumurtadan çıkar.

Sonra kedi gelir ve ahududu renkli gövdemden yukarıya tırmanır. Kuş yuvasına gitmek ister.

Kediler, minik pembe kuş yavrularına bayılırlar. Bunları, küçük gri farelerden daha çok severler.

Baba kuş ve anne kuş ise, tam o sırada uçup gitmişlerdir. Yavrularına yiyecek aramaya çıkmışlardır.

Normal bir ıhlamur ağacı, hani kahverengi gövdeli, yeşil yapraklı, sarı çiçekli bir ıhlamur ağacı, böyle bir durumda tek yaprağını kıpırdatmaz, dalını azıcık bile oynatmazdı. O meseleye şu açıdan bakardı:

“Sinekleri kuşlar yer, kuşları kediler, kedileri tilkiler yer. Tilkileri de avcılar vurup öldürür. Avcıları vurup öldürense, kalp krizidir –doğanın düzeni böyle– yeter ki, kimse benim rahatımı bozmasın!”

Ama, pembe bir ıhlamur ağacı –Rosalinde gibi bir ıhlamur ağacı yani– kedinin yavru kuşları yemesine izin vermez! Sorunu önce güzellikle

çözmeyi dener. Hışır hışır hışırdayan bebek pembe yapraklarıyla kediye fısıldar: “İn aşağı bakalım! Git kendine yağlı bir fare bul ve şu masum yavrucakları rahat bırak!”

Ama kedi bu hışırtılı fısıltıyı anlamaz. Ya da aldırış etmez. Sürünmeye devam eder. Kalın dal boyunca ilerler. Tam siper sürünür. Alt çenesi ve bıyıkları heyecanla titrer. Her an kuş yuvasına atlayabilir!

Eğer pembe ıhlamur ağacı hemen bir şey yapmazsa, altı kuş yavrusunun hayatı sönecek! Sonra baba kuş ve anne kuş gelecek ve bomboş bir yuvayla birkaç pembe tüyden –kırmızı kan lekeli pembe tüylerden– başka şey bulamayacaklar.

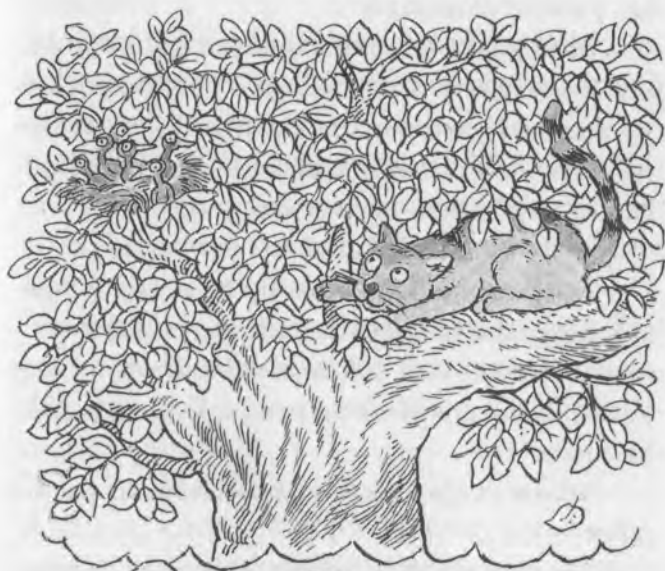
“Aman Tanrım, Rosalinde, neyin var?” diye bağıır babası. “Sıtma nöbetine mi yakalandın? Yoksa başka bir şeyin mi var?”

Rosalinde halının üstüne oturmuş, kafasını, kollarını sallamakta, bacaklarını silkeleyip durmaktadır. Görünüşü korkunçtur.

“Kediyi aşağı yuvarlamaya çalışıyorum!” der.

“Neden kediyi yuvarlamaya çalışıyorsun?” diye sorar babası.

Televizyonun üstüne oturmuş olan kedi, ko-

lunu bacağını sallayıp titreyen Rosalinde'ye şaşkın şaşkın bakmaktadır.

Titremek ve sallanmak insanın soluğunu keser. Rosalinde de soluk soluğa, "Çünkü kedi kuş yuvasındaki yavruları yemek istiyor! Ben de buna karşıyım. Pembe ihlamurlar böyle domuzluklara karşı çıkarlar!" diye cevap verir.

"Öyle mi! Şimdi anladım," der babası.

Rosalinde yakını: "Ama bu hain yaratık, dalarıma tırnaklarını geçirdi, bırakmıyor. Eğer kendimi daha kuvvetli silkelemeye kalkarsam, kuş yuvası da yuvarlanacak ve pembe kuşlar çok korkacaklar!"

Babası ayağa kalkar ve Rosalinde'nin yanına gider.

"Yardım edebilir miyim?" diye sorar. "Şu hain mahluk nerede duruyor, söyler misin?"

"Sol kulağımın üstünde," diye inler Rosalinde.

"Gel buraya, gel buraya bakalım, seni hain kuş katili," der babası ve iki eliyle Rosalinde'nin sol kulağının üstündeki saçları tutar.

"Sağ ol!" diye inler Rosalinde, "çok teşekkürler! Son anda imdada yetiştin!"

Babası boş ellerine bakarak, "Peki, bu kediyi ne yapayım şimdi?" diye sorar.

"Onu mutfağa götür lütfen," der Rosalinde,

“ve bir tabak da ciğer ver. Canı yemek istiyordur mutlaka!”

Babası, başıyla onaylayıp mutfağa gider. Rosalinde arkasından seslenir: “Susamıştır. Bir kap da su veriver, lütfen!”

Televizyonun üstünde oturan kedi “ciğer” lafını duymuştur. “Ciğer” sözcüğünü tanır. Bu sözcüğü duymaktan hoşlanır. Televizyondan aşağıya atlayıp, babanın ardından mutfağa yollar.

Rosalinde ayağa kalkar ve yukarı doğru kalık kafasıyla odasına gider. Kuş yuvası, kafasından aşağıya yuvarlanmasın diye çok dikkatli yürümek zorundadır.

Rosalinde çalışma masasına oturur. Çalışma masasında matematik defteri durmaktadır. Açık bir şekilde.

37. EV ÖDEVİ önündedir. Altında da tarihi yazar. Ev ödevini yapması gerekmektedir. Rosalinde çantasından matematik kitabını çıkartır. Kitabını açar. Dolmakalemini hazırlar.

Bunların hepsi çok normaldir, bir çocuğun kolayca becerebileceği işlerdir! Ama eğer, kafanın üstünde bir kuş yuvası taşıyorsan ve zavallı yavru kuşların aşağı yuvarlanmaması için dikkat etmek zorundaydın, o zaman bu işler çok zorlaşır

ve yorucu olur. Hele sayı yazmak –kafanı azıcık bile öne eğmemeliysen– hiç kolay değildir.

Annesi Rosalinde'nin odasına gelir; küçük, keskin tırnak makasını aramaktadır. Annesi bir şeyi yerinde bulamazsa, onu hep Rosalinde'nin odasında arar. Kaybolan bir şeyin Rosalinde'nin odasında olacağından her zaman emindir.

“Bana ait bir şey aldığında onu bir zahmet geri getir,” der annesi. “En iyi tek tırnak makasını deli gibi arattırıyorsun bana, olur şey değil!”

Matematik çalışmakta olan Rosalinde, “Tırnak makası bende değil,” diye mırıldanır. “Doğru söylüyorum! Makas banyoda. Bu sabah babam uzamış burun kıllarını kesti onunla!”

Annesi, Rosalinde'nin odasından çıkarken kapıda durup, ona bakar. “Söylesene, Rosalinde,” der, “senin gözlüğe mi ihtiyacın var acaba? Uzağı göremiyorsun galiba, tatlım.”

“Kesinlikle hayır!” der Rosalinde. “Gözüm bozuk olsa, yakını göremem!”

“Niye normal insanlar gibi matematik defterinin üstüne eğilmiyorsun o zaman?” diye sorar annesi. “Niye öyle baston yutmuş gibi oturuyorsun?”

“Sırf kuş yuvası başımdan düşmesin diye,” der Rosalinde.

“Sende bir şeyler mi cikliyor?” diye sorar annesi.

Rosalinde gülümseyip başıyla onaylar. Annemin bu ciklemeleri duyması harika bir şey, diye düşünür. Gerçekten harika!

“Evet efendim,” der Rosalinde. “Altı kafadan çıkan bir cikleme bu. Hem altı kafadan, hem pembe. Karınları ne kadar açsa, ciyaklamaları da o kadar güçlü oluyor.”

Şaşkınlıktan gözleri kocaman açılan annesi, omuz silker ve tırnak makasını aramaya banyoya gider.

Akşam Rosalinde büyükbabasına, niye ona Rosalinde adının verildiğini sorar.

Büyükbaba, “Bunun suçlusu benim,” der. “Senin adını ben seçtim. İlk büyük aşkım olan kızın adı Rosalinde’ydi. İşte o zamandan beri bu adı özellikle çok severim.”

“Adından memnun değil misin?” diye sorar annesi.

“Yoksa adının Anna ya da Renate olmasını mı isterdin?” diye sorar babası.

“Yok canım,” der Rosalinde. “Pembe ıhlamur ağacı olmaktan çok memnunum. Kırmızı kayın ağacına ya da mavi çama da itirazım olmazdı.

Sarisalkım olmayı bile kabul edebilirdim.”

“Ama bunlar insan ismi değildir ki,” diye bağıır büyükbaba.

Rosalinde susar. Bazı insanların, hatta büyükbabası gibi akıllı insanların bile, en basit düşünceleri akıllarına getiremediklerini düşünür.

4

İp cambazı ve aslanlar

Okulda matematik dersinin ortasında, çarpım cetveline kendini kaptırdığı sırada, Rosalinde'nin kafasında bazen çok yabancı, çok tuhaf bir düşünce dolaşır.

Düşüncesi şöyle ilerler:

Şimdi yerimden kalkıyorum, hoşça kalın diyorum ve çantamı alıp sınıftan çıkıp gidiyorum.

Hiçbir açıklama yapmadan!

Hiç özür dilemeden!

Hiçbir gerekçe göstermeden!
Öylesine!

Rosalinde, kafasında dolaşan bu yabancı ve tuhaf düşünceye bazen kendisini öyle kaptırır ki, poposunu hafifçe sandalyeden kaldırıp, elini çantasına uzatmaktan kaçınmaz.

Hatta bir keresinde, bu yabancı ve tuhaf düşünce onu öylesine egemenliği altına almıştı ki, Rosalinde gerçekten de yerinden kalkmış, okul çantasını almış ve kapıya yönelmişti. Sınıftaki bütün çocuklar Rosalinde'ye bakakalmışlar; tahtadaki öğretmen de, "Hey, Rosalinde, ne yapıyorsun sen?" diye sormuştu.

Öğretmenin sesi düşüncesini yerle bir etmişti. Rosalinde kıpkırmızı kesilmiş, "Ben... benim gitmem gerekiyor... tuvalete gitmem gerekiyor," diye kekelemeye başlamıştı.

"Herhalde çantanla değil, Rosalinde!" demişti öğretmen ve bütün sınıf kahkahaya boğulmuştu.

Rosalinde çantasını sıraya koymuş, sonra da tuvalete gitmişti.

Çişi olmamasına rağmen, uzun süre tuvalete oturmuştu. Bin üç yüz elliye kadar sayıp, sonra bir de geriye saymış, ardından sifonu çekip, depodaki su bitene kadar beklemişti. Ancak ondan

sonra çok yavaş bir şekilde sınıfa geri dönmüştü. Kapıda durup çocukların hâlâ gülüp gülmediklerini dinlemişti.

Çocuklar artık gülmüyorlardı. Çocuklar; “anneleri sekiz çocuğa yedişer bisküvi ve iki çocuğa sekizer bisküvi verirse, kendisi de iki bisküvi yerse, kutuda kaç tane bisküvi kalır”ı hesaplamaya çalışıyorlardı.

Rosalinde, “Yetmiş dört, öğretmenim!” diyerek sınıftan içeri girmişti.

Öğretmen, onu başıyla onaylayarak, “Çok doğru!” demişti. “Tastamam, sevgili Rosalinde!”

O zamandan beri Rosalinde, yabancı ve tuhaf şeyler düşündüğünde daha dikkatli olmaya çalışıyor. Örneğin, matematik dersinde AYAĞA KALKIP, HOŞÇA KALIN DİYEREK ÇIKIP GİTME’yi her düşündüğünde, poposunun sandalyede, ellerinin de sıranın üstünde sıkıca duruyor olmasına dikkat ediyor. Ve ancak ondan sonra, okuldan kaçmanın düşünüyüyor.

Eve, büyükbabasına ve kediye gidemezdi. Şimdi evde büyükanne vardır ve şu anda Rosalinde’nin öğle yemeğinde istediği sebze çorbası için, mantar, havuç, fasulye ve turp ayıklamakla uğraşıyordur. Rosalinde içeri girirse ve, “Mate-

matik dersinde canım çok sıkıldı, ben de okuldan kaçtım!” deyiverse, büyükanne herhalde elinden sebze bıçağını düşürürdü.

Büyükanne, Rosalinde'nin bürodaki annesine telefon açardı hemen. Babasını da arardı. Kor-kunç bir patırdı kopar, ortalık birbirine girerdi. Öğleyin, bürodan eve geldiğinde annesi, Rosalinde'ye bir yığın soru sorardı. Sitemler ederdi. Yakınırdı. Ve annesi soru sormaktan, yakınmaktan ve sitem etmekten bitkin düştüğünde, Rosalinde'nin babası bürodan eve gelmiş olur ve bu kez o sorular sorar, yakınır ve sitemler ederdi.

Hayır! Rosalinde'nin eve gitmesi kesinlikle mümkün değildi!

Rosalinde parka gidebilirdi!

Ama Rosalinde'nin birlikte oynamaktan ve çocuk parkındaki oyuncaklara tırmanmaktan hoşlandığı bütün çocuklar okuldalar. Parkta şu anda küçükler, can sıkıcı bebekler vardır. Onlar kum havuzunda “pasta pişirme” oynarlar ve kum-pastalarından birini almaya kalkışan bir çocuk olursa da çığılığı basarlar. Rosalinde'nin böyle çocuklarla uğraşmaya hiç niyeti yok. Zaten pazar günü, Elfi Teyze'nin bebeğiyle birlikte gelmesi ve Rosalinde'den bebekle oynamasını istemesi, ona ye-

tiyor. Hayır! İnsan gönüllü olarak bebekleri başına bela almaz!

Rosalinde, oyuncak mağazasının vitrinine bakmaya gidebilirdi!

Ancak oyuncak mağazasının vitrinine daha dün bakmıştı. Önceki gün de oradaydı. Yalnızca uzaktan kumandalı buldozeri değil, vitrindeki her şeyi ezberlemişti. Çiftlik bahçesinde, on üç tahta tavuk ve dört tahta domuz duruyordu. Bebekevindeki yatağın beyaz bir yorganı vardı. Plastikten yapılmış askerlerin ve Kızılderililer'in kimi ayakta, kimi yerde, kimi ise koşar durumdaydı. Marslı adamın uzay başlığında yeşil bir anten vardı. Lego parçalarından kocaman bir tekerlek ve bir lokomotif yapılmıştı.

Oyuncak mağazasının vitrini, dünden bu yana kesinlikle değişmiş olamaz.

Hem, bir vitrine bakarken insanın yanında, tek dileklik hakkı olsa neyi isteyeceğini, neleri çok, neleri daha az beğendiğini, neleri berbat bulduğunu söyleyebileceği biri olmalı.

Bir vitrinin önünde tek başına durmak, hiç de eğlenceli bir şey değil!

Peki ama, ayağa kalkıp, hoşça kalın diyerek kapıya yönelince, gerçekte nereye gidilir? Böyle

alışılmadık bir şey yapınca, olayın alışılmadık bir biçimde devam etmesini de hesaba katmak gerekir! Belki de okulun kapısında bir delikanlı bekliyordur, hani annesinin Siegfried adını yakıştırdığı türden biri. Ama bunun adı Siegfried değil. Siegfried pek hoş bir isim sayılmaz. Ama, Florian güzel bir isim.

Delikanlının adı Florian'dır ve, "Hey, ben matematik dersinden kaçtım," der. "Canım öyle istedi. Sıkıldım çünkü. Ayağa kalktım, hoşça kalın dedim ve kapıdan çıkıp gittim!"

Rosalinde, işte bu Florian'la yol boyunca parka kadar yürür. Parkta, oyun bahçesinde beyaz bir sirk çadırı vardır; tepesinde de koyu kırmızı, mavi ve sarı bir sürü bayrak. Tıpkı, kurumaya bırakılmış çamaşırlar gibi ipe asılmış, rüzgârda sallanmaktadırlar.

Çadırın girişindeki tabelada KORONA SİRKİ yazmaktadır. Girişin yanında bir palyaço oturur. Mavi sarı kareli pantolonu, yeşil pantolon askısı ve beyaz yüzünde kırmızı düğme burnuyla bir palyaço. Artı işareti gibi gözleri vardır, çünkü göz aralığından hem alnına, yukarı doğru, hem yanaklarına, aşağı doğru siyah birer çizgi çekmiştir. Palyaço hüznüldür. Ama sirk gösterisindeki bir palyaçonun hüznüne benzemez bu hüznü.

Gerçekten hüznüldür. “Ne yapacağız şimdi? Ne olacak şimdi?” diye yakınıp sızlanmaktadır hüznünlü palyaço.

İp cambazı kızın kızamık olduğunu anlatır. Aslan terbiyecisi de boğmacaya yakalanmıştır.

“En iyi iki numaramız yattı şimdi,” diye yakınıp palyaço. “Seyirciler hayal kırıklığına uğrayacak ve paralarını geri isteyecekler.”

“Ben aslanlarla genelde çok iyi anlaşırım, Bay Palyaço,” der Florian. “Eğer karınları toksa ve huysuz değillerse, boğmacaya yakalanmış terbiyecinin yerine geçmeye seve seve hazırım.”

Palyaço buna çok sevinir ve sirk müdürünü çağırır. Sirk müdürü de buna çok sevinir ve karısını çağırır. Sirk müdürünün karısı da çok sevinir ve, “Terbiyecinin üniforması Florian’a büyük gelir. Bacakları Florian’inkilerden iki kat daha uzun!” der.

“Paçalarını içe kıvrıp dikiver, hayatım,” der sirk müdürü. “Bir aslan terbiyecisi pantolonuna takılmamalıdır; onun hayatına mal olabilir bu!”

Müdürün karısı, Florian’ı pantolon provası için karavana götürür.

Palyaço, Rosalinde’ye bakıp, “Eee, ya sen? Sende neler var? İp cambazlığı yaptığını söyleyeceksin herhalde?” diye sorar.

Rosalinde ip cambazlığı yapamaz. Rosalinde yalnızca havuz-kenarı-dansı yapabilir. Bunu yazın sık sık denemişti. Ama ne yazık ki, ancak birkaç adım gidebilmişti, çünkü havuz-kenarı-dansı yüzme havuzunda yasaktı. Havuzun kenarına daha yeni çıkmış, gülümseyerek kollarını açmış ve bir ayağını diğerinin önüne koymuşsundur ki, havuz görevlisi gelir, sıkılı yumruğuyla tehdit edip, düdük çalar. O zaman Rosalinde'ye suya atlamaktan başka yapacak şey kalmaz. Yine de, yakınlarda bir havuz görevlisi olmadığından, havuz-kenarı-dansını mükemmel yapabileceğinden emindi Rosalinde. En mükemmel, en güzel, en zarif dans adımlarıyla döner de dönerdi.

Rosalinde, sirkteki iple yüzme havuzunun kenarı arasında büyük fark olmadığından emindir.

“Deneyebilirim, Bay Palyaço,” der.

Palyaço buna öyle çok sevinir ki, amuda kalkar, sonra yine ayakları üstüne dikilir ve, “Şimdiye kadar sirk ipinde, senin kadar sevimli ve harika bir şey hiç yürümedi, yavrucuğum! Seyirciler bayılacak bu işe!” diye bağırır.

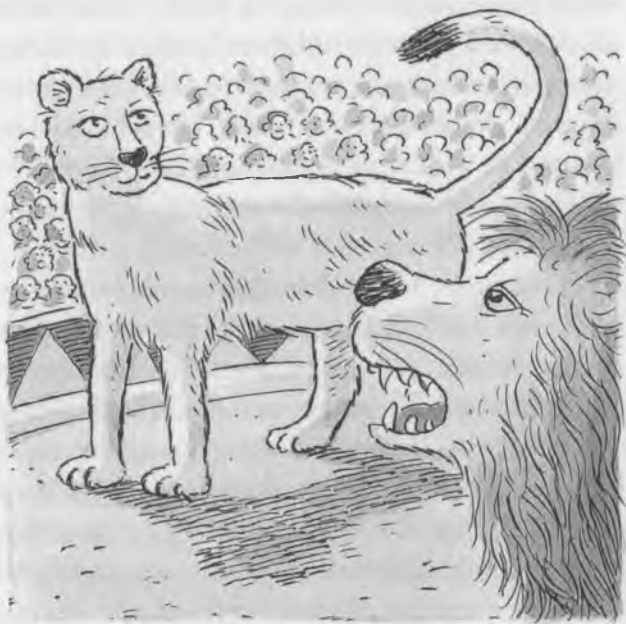
Palyaço yanılmamıştır. Sirk prensesi giysileri içindeki Rosalinde harika güzelliكتedir. On iki kat tülден yapılmış bir etek vardır üstünde. Gökkuşığı gibi parlamaktadır eteği. Saçlarına altın yıl-

dızlar takılıdır; yıldızlar, her birinin arkasında yüz vatlık ampuller yanıyormuşçasına pırıl pırıl parlamakta, çevreye ışıklar saçmaktadırlar. Rosalinde'nin saçları da artık kahverengi ve dümdüz değildir. Rosalinde'nin saçları simsiyah ve lüle lüledir.

Sirk müdürü Rosalinde'nin eline pembe bir şemsiye tutuşturur. Şemsiyeler ip dansında çok işe yararlar. Dengede durmaya yardımcı olurlar. Sirk müdürünün karısı, Rosalinde'nin omuzuna üç kez tükürür. Bu terbiyesiz bir hareket değildir; sirkte böyle yapılır. Buna, "tü-tü-tü" denir. Ve tü-tü-tü demek, "şeytan kulağına kurşun" demektir. Ama şeytan kulağına kurşun demek, kötü bir şey dilemek değildir, tam tersidir. Tü-tü-tü diye tükürmek ve şeytan kulağına kurşun demek, "İnşallah her şey yolunda gider! İnşallah düşmezsün ve bir yerini kırmazsın!" demektir.

Rosalinde, yukarıdaki ipe giden merdivene tırmanır. Ömründe hiç bu kadar yüksek merdivene tırmanmamıştır. Aşağıda insanlar gitgide küçülür, çadırın tepesindeki ışıldaksa gitgide büyür.

Rosalinde, ipin gerili olduğu merdivenin en üst basamağına tırmanır. Kalbi güm güm çarpmaktadır. Karşıya bakar. Yalnızca ipe bakar. Aşağıya, seyircilere, sahneye bakmaya cesaret edemez. Ama sirk müdürünün çağrısını duyar:

“İşte şimdi, saygıdeğer bayanlar ve baylar, bugüne dek hiç görmediğiniz bir şey göreceksiniz! Harika çocuğumuz Rosalinde, altında ağ gerili olmadan, hiçbir numara ve hile yapmadan, yukarıda, ip üstünde yürüyecek... Harika çocuğumuz Florian da, yedi aslanla birlikte aşağıda sahnede olacak!”

Rosalinde aslanları hesaba katmamıştır!

Sonuna kadar açılmış ağızlarıyla onun düşmesini bekleyen aslanlar, Rosalinde’yi korkutur.

Ama yine de, sirk müdürünü, karısını, palyaçoyu ve seyircileri hayal kırıklığına uğratmamalı. Söz sözdür, der Rosalinde ve ipe tırmanır. Adımlarını dikkatle atar. İp titrer. İp sallanır. İp, yüzme havuzunun kenarından biraz farklıymış meğer!

Rosalinde gözlerini yumar. Yumulu gözlerle yoluna devam eder.

Sirk büyük bir sessizlik içindedir. Aslanlar bile kıllarını kıpırdatmazlar.

İşte tam o sırada, Rosalinde kaburga kemiklerine vurulduğunu hisseder. Sert ve sivri bir dirsek darbesidir bu.

“Uyuma!” der sıra arkadaşı Fredi.

“Aptal sen de,” diye fısıldar Rosalinde. Gözlerini açıp öfkeyle Fredi’ye bakar. “Aptal sen de,” diye fısıldar yine. “Aşağıya düşebilirdim! O za-

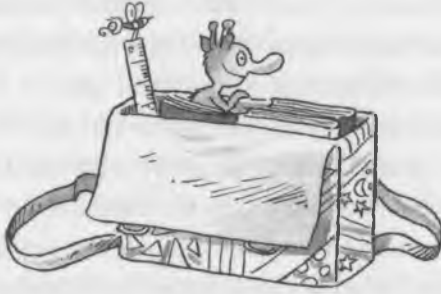
man aslanlar beni parçalardı ve suçlusu da sen olurdu!”

“Ne? Nasıl yani?” diye sorar Fredi. “Niye düşecekmişsin ki? Ne aslanları? Sen neden söz ediyorsun?”

Öğretmen, Fredi ve Rosalinde'nin sırasına bakar. Ellerini çırpar ve, “Fredi! Gevezelik etme! Rosalinde'nin dikkatini dağıtma!” diye bağırır.

Fredi toparlanır, artık konuşmaz. Öğretmenin sonraki birkaç dakika boyunca gözünü üstünden ayırmayacağını bilir. Rosalinde, Fredi'ye cevap vermek zorunda kalmadığına sevinir. Fredi'nin bazı şeyleri anlaması mümkün değildir.

Rosalinde ders arası ziline kadar artık yalnızca çarpım cetvelini düşünür.

5

Beyindeki yanlış kıvrımlar

Rosalinde çok sinirlidir. Kendine kızdığı için iki kat daha sinirlidir. Sürekli bir şeyleri unutmaktadır çünkü.

Akşam kendi kendine on kez tekrar eder: “Pastel boyalarımı çantama koymam gerekiyor! Yarınki resim dersinde onlara mutlaka ihtiyacım olacak!”

Ama ertesi gün okulda çantasına baktığında, pastel boyalarını göremez. Evde unutmuştur.

Ya da:

Büyükanne ona, “Yavrucuğum, azıcık öğle uykusuna yatacağım. Bana bir iyilik yap, saat üçte uyandır beni. Ama tam üçte!” der.

Rosalinde her üç dakikada bir, saat üç oldu mu diye saate bakar. Ve sonra, üçe on üç dakika kala televizyonu açar, Kızılderililer’in bir kaleye saldırmasını ve öldürülmelerini seyreder ve saat tam dörtte, uyuyakalmış büyükanne öfkeyle içeri girip, söylenir: “Senin ipinle kuyuya inilmez! Kemikleri kireç tutmuş ninenden daha berbat durumdasın sen!”

Rosalinde, pazartesi gününe kadar bir kompozisyon yazması gerektiğini unuttur. Rosalinde, babasının onu okul kapısının önünde beklediğini unuttur, bahçeden geçip arka kapıdan çıkar ve eve gider. Babası ise kapının önünde ağaç olur.

Rosalinde, Fredi’ye bir kitap getirmeye söz verdiğini unuttur. Fredi onun cimri olduğunu düşünmeye başlamıştır. “Sen düpedüz bana kitabı ödünç vermek istemiyorsun!” der. “Sürekli her şeyi unutmak olacak şey değil!”

Rosalinde, bir şeyi unutmamak istediğinde mendiline düğümler atar. Bunu ona annesi öğüt-

lemişti. Annesi, “Mendilindeki düğümü görünce, bir şeyi unutmaman gerektiğini anlarsın ve ne olduğunu hatırlarsın!” demişti.

Rosalinde'nin bütün çekmeceleri ve cepleri, ona bir şeyleri hatırlaması gerektiğini hatırlatan düğümlü mendillerle doludur. Ama Rosalinde mendil koleksiyonuna saatlerce bakar, yine de mendiller ona neyi hatırlaması gerektiğini söylemezler.

Büyükanne bu düğümlü mendillerden bıkmıştır. “Çamaşır yıkamadan önce sürekli düğüm çözmek beni deli ediyor!” der.

Baba da şikâyetçidir bundan. Rosalinde hafızasını mendiller ve düğümlerle güçlendirmeye çalıştığından beri, çamaşır dolabında mendil bulamaz olmuştur babası.

Büyükbaba, Rosalinde'yi avutur. Ona göre, Rosalinde gibi unutkan olan bir yığın akıllı, bilgili, zeki insan vardır.

“Hatta bazen,” der büyükbaba, “unutkanlık dâhi olmanın bir belirtisidir!”

“Unutkan insanlar arasında,” der büyükbaba, “Nobel ödülü kazananlar bile var!”

“Çok önemli şeyleri düşünmek zorunda kalan biri,” der büyükbaba, “bazı ufak tefek şeyleri unuttur elbette!”

Bu, Rosalinde için iyi bir teselli olacakken, yine de sinirlenmeye devam eder. Hem, olaya başka yönden, tam tersinden bakılırsa, Rosalinde hiç de unutkan biri değildir. Bunun denemesini de yapmıştır!

Örneğin şöyle:

Rosalinde yatağına oturur. Yatağın karşısında, kocaman kahverengi ayısı durmaktadır önünde. Rosalinde kısa bir süre gözlerini ayıya diker. Sonra yatağına uzanır, gözlerini kapar ve kendine emreder: Rosalinde, artık ayıyı düşünmeyeceksin! Ayıyı unutacaksın!

Rosalinde gözleri kapalı yatakta yatar ve ayısını unutmaya çalışır. Fredi'lerdeki geçen doğum günü partisini düşünür, papatyalarla dolu yeşil kırları düşünür, matematik sınavını düşünür, kürk yakalı, kareli yeni bir palto düşünür. Mavi bir gölün ortasında badem beyazı bir saray düşünür. Pamuk prensesle yedi cüceleri düşünür...

Ama, Rosalinde ne yaparsa yapsın:

Fredi'nin doğum günü partisinde bir oyuncak ayı, doğum günü pastasının mumlarını söndürür. Yeşil çimenlerde tombul bir ayı oturur, papatya toplar ve onlardan bir çelenk yapar. Matematik sınavındaysa Rosalinde, içinde ayı geçen bir sürü hesap yapmak zorundadır. Kürk yakalı kareli

paltoyu vitrinde sergileyen manken yine bir ayıdır. Mavi göldeki badem beyazı sarayın kulesinden bir ayı, üstünde ayı resmi olan bir bayrak sallamaktadır. Yedi cücelerin şapkalarının altında ve sakallarının üstünde de birer ayı suratı vardır.

Bunun anlamı şudur:

Unutkan Rosalinde, bir şeyi bile bile unutmak istediğinde bunu başaramaz!

“Bu çok büyük haksızlık,” diye söylenir Rosalinde. “Kafamın içindeki, akılda tutmaktan ve unutmaktan sorumlu beyin kıvrımları yanlış kıvrılmış olmalı. Bu, doğuştan bir hata mutlaka!”

“Doğuştan gelen hatalarımızla başa çıkmayı bilmemiz gerek,” der babası.

“Hazır, unutkanlıktan söz açılmışken,” diye lafa girer büyükanne, “Rosalinde, okuldan gelirken gazeteyi aldın mı?”

Rosalinde gazeteyi almamıştır. Unutmuştur.

“N’apım, beynimde yanlış kıvrımlar var,” diye özür diler Rosalinde. “Ama yarın,” der, “yarın gazeteyi kesinlikle unutmayacağım! Şu andan itibaren doğuştan gelen hatalarımla başa çıkmaya kararlıyım.”

Ertesi sabah kahvaltıda, Rosalinde kendi kendine mırıldanır: “Gazeteyi unutacağım. Şu andan iti-

baren artık gazeteyi düşünmeyeceğim! Kafamda-ki tek bir düşünce bile gazeteyle ilgili olmayacak! Gazetelerin varlığından bile haberdar olmayacağım! GAZETE sözcüğünü bile hayatımda hiç duymamış olacağım!"

Öğleyin, Rosalinde şarkı söyleyerek evin merdivenlerinden çıkar. Kapının zilini aralıksız çalar.

"Yangın mı var?" diye sorar büyükanne.

"Gazeteyi getirdim!" Rosalinde elindeki gazeteyi gururla sallar.

Büyükanne bir mucize gerçekleştiğini söyler.

"Bu mucize değil," der Rosalinde. "Sonunda doğru kıvrım tekniklerini buldum, hepsi bu!"

6

Kızlar da kaleci olabilir

Rosalinde, meslekler konusunda da düşünüyor bazen.

Herkesin bir mesleği olması gerektiğini söylemişti annesi. İnsan ilerde ne olacağını zamanında düşünmeli.

Fredi, büyüyünce ne olacağından daha şimdiden emin. Fredi futbolcu olacak, öyle diyor. Hücum oyuncusu. Hayali, şehrin en büyük kulübünde oynamak, tabii mümkünse.

Rosalinde de futbolcu olmak istiyor. Büyüyünce, kaleci olmak istiyor. Ama, sınıftaki oğlanların hepsi bu yüzden onunla alay ediyorlar. Parmaklarını alınlarına vurup, “Kaçık, aklını oynatmış bu,” diyorlar.

Rosalinde'nin sınıfındaki kızlar da, kadın kalecileri “kaçık, aklını oynatmış” buluyorlar.

Bu yüzden Rosalinde, en sevdiği meslekten okulda artık söz etmez oldu. Yedek meslek olarak; TIR şoförlüğü, vinç operatörlüğü, orman bekçiliği, köpek eğitmenliği, taksi şoförlüğü, baca temizleyiciliği, spor spikerliği falan düşünmeye başladı.

Ama bu yedek meslekler de sınıfta pek fazla taraftar bulamıyor.

Sınıfta herkes, ilerde kızların farklı meslekleri olacağını söylüyor: Öğretmen, hemşire, kuaför, satış elemanı, sekreter, çocuk doktoru...

Rosalinde'nin sınıfındaki on iki kızdan dördü öğretmen olmak istiyor, ikisi çocuk doktoru, biri bebek hemşiresi, ikisi kuaför, biri de sekreter. Yalnızca Rosalinde bunlardan hiçbirini olmak istemiyor!

Rosalinde saatlerce, günlerce, haftalarca, aylarca kendini güzel sözlerle ikna etmeye çalıştı. Küçük çocuklara bir kere biri, iki kere ikiyi öğ-

retmenin harika bir şey olacağına kendini inandırmaya uğraştı.

Beyaz kepi ve önlüğüyle hastaların ateşini ölçtüğünü, onlara ilaç verdiğini ve moral aşılama için gülümsediğini düşledi.

Hoş bir kuaför salonunda bulunduğunu, bir hanımın saçlarını harika lülelerle süslediğini, hanımın da ona övgüyle, “Bayan Rosalinde, saçımı gerçekten çok güzel yaptınız!” dediğini gözünün önüne getirdi.

Satış elemanı olmayı da denedi Rosalinde. Çalışma masasını temizledi ve buzdolabındaki her şeyi getirip masanın üstüne koydu. Müşteri olarak kedi geldi. Rosalinde kediye sucuk, peynir ve tereyağı sattı. Kedi sucukla ya da peynirle birlikte masadan atlayıp giderken, “Yine bekleriz, efendim,” dedi.

Rosalinde, yarım gün bir büroda çalışan annesinden, orada neler yapıldığı hakkında bilgi aldı.

Ayrıca çocuk doktorluğu konusunda ayrıntılı düşündü: Aşı yapmak, açık ağızların içine bakmak, göğüs dinlemek, nabız saymak, ilaç yazmak. “Korkacak bir şey yok” demek, hastane gibi kokmak, beyaz bir odada oturmak, çok para kazanmak, karın kesmek, hasta çocukları evlerinde ziyaret etmek...

Saatlerce, günlerce, haftalarca, aylarca düşündükten sonra, “Hepsi de çok iyi, çok güzel, çok saygıdeğer meslekler, ama hiçbiri bana göre değil!” dedi Rosalinde.

Çünkü hiçbiri açık deniz kaptanı, jet pilotu, astronot, köprü mühendisi ve tabii, kalecinin yanında bir anlam ifade etmiyor!

Fredi, Rosalinde’lerde misafir. Doğum günü armağanı buldozerle, tahta küplerle ve araba pistiyle oynuyorlar. Rosalinde, Fredi’ye meslek konusunu açıklamaya çalışır. Fredi onun arkadaşı. Fredi’nin bunu anlaması gerekir.

Ama Fredi, “Sen mühendis olamazsın. Mühendis olunca, bir yığın sayıyla ve hesapla uğraşmak gerekir. Kızlarda bu yetenek yoktur!” diye iddia eder.

Matematik sınavlarında Fredi, Rosalinde’den kopya çeker hep. Rosalinde onun sıra arkadaşı olmasaydı bir sürü zayıfı olurdu. Öğretmen, Fredi’yi tahtaya çağırdığında da, Rosalinde ona fısıldayarak yardım eder.

“Hem, kızlar teknikten anlamazlar,” diye iddia eder Fredi.

Rosalinde, dün onun dört uçlu tükenmeziği tamir etti, çünkü Fredi bu işi becerememişti.

Önceki gün ise Rosalinde, Fredi'ye, çalar saatteki dişlilerin neye yaradığını, bu tip saatlerin niye zembereğe ihtiyaç duyduğunu, onların zembereği varken pilli saatlerin neden olmadığını ve neden çok daha az dişliyle çalıştıklarını açıklamıştı. Rosalinde bunları bilir. Çünkü büyükbabası ona anlatmıştı.

“Hele kaptan, hiç olamazsın,” der Fredi. “Kaptan dediğin çok cesur olmalı. Kaptanlara, bir kızın sahip olabileceğinden üç kat fazla cesaret gerekir!”

Bunun üzerine Rosalinde, “Seni aptal, seni!” diye bağırır öfkeyle. “Üç metre yüksekliğindeki trampleden atlamaya cesaret eden kim? Ben miyim, yoksa sen mi? Karanlık bodruma inmeye cesaret eden kim? Ben miyim, yoksa sen mi? Kim kestane ağacına tırmanıyor? Ben mi, yoksa sen mi?”

Fredi, sanki bunlar çok fazla cesaret gerektirmeyen şeylermiş gibi davranır. “Ben de yapabilirim bunları. Ama yapmak istemiyorum, hepsi bu!” der.

İşte o anda Rosalinde'nin tepesi öyle atar ki, öfkeden kıpkırmızı kesilip titremeye başlar. Ayağa fırlar ve Fredi'yi kolundan yakalar. “En az senin kadar cesur olduğumu itiraf et!” diye kükrer.

Fredi denileni yapmaz. Rosalinde, Fredi'yi çekiştirerek koltuktan kaldırır. Var gücüyle sarsar.

Fredi kendini kurtarmak ister, ama başaramaz. Bunun üzerine, Rosalinde'nin bacağına bir tekme atar.

Tekmenin acısı, öfkeli Rosalinde'yi daha da öfkelenendirir. Fredi'yi tuttuğu gibi kaldırır ve yatağın üstüne fırlatır.

Fredi yatağın üstüne savrulur. Yatak hoplar, şilte gıcırda ve Fredi bağırır: "Ne olursa olsun, gerçek bir erkek mesleği için yeterince güçlü değilsin!" Bunları söylerken yanaklarından yaşlar süzülür.

Bunun üzerine Rosalinde pes eder! Bazen, "haklı olmak" bir işe yaramaz. Bazen, "haklı olduğunu" gösteren tüm kanıtlar da bir işe yaramaz. İnsanı çatlatır bunlar, diye düşünür Rosalinde.

Fredi yatakta yatmayı sürdürür. Küsmüştür. Rosalinde tekrar masaya oturur ve buldozerle oynamaya devam eder, ona tahta küpler taşıtıp boşalttırır. Fredi eninde sonunda yanıldığını anlayacak! Sonunda, satış elemanı –ya da hastabakıcı, çocuk bakıcısı, sekreter, bebek hemşiresi, servis görevlisi ya da yuva öğretmeni– o olacak! Ve bir gün imza istemek için bana gelecek! Kadın

kalecilerden imza almak için herkes deli olur!
Karşımda uzun bir kuyrukta sıraya girebilir!

Ama ona imza verir miyim vermez miyim,
orasını düşünmem gerek, diye aklından geçirir
Rosalinde.

7

Kimse beni sevmiyor

Rosalinde'nin ona sık sık saçma sapan sorular soran bir amcası var. "Babanı mı daha çok seviyorsun, yoksa anneni mi? Yoksa, en çok büyükan-neni mi seviyorsun?" diye sorar.

Rosalinde'nin karşısına geçer, başını aptal aptal sallar. Kocaman işaretparmağını Rosalinde'nin göbeğine bastırarak, "Eee, söyle bakalım! En çok kimi seviyorsun?" diye sorar.

Rosalinde, "Hepsini eşit seviyorum!" der.

Bunun üzerine Egon Amca, o kocaman parmağını Rosalinde'nin göbeğinden çeker ve aptal aptal kafa sallamayı kesip, memnun gülümser.

Ama Egon Amca görülmemiş derecede unutkan biridir, çünkü bir dahaki sefere ziyarete geldiğinde yine kafasını aptal aptal sallar, işaretparmağını Rosalinde'nin göbeğine bastırır ve, "En çok kimi seviyorsun?" diye sorar.

Rosalinde, konuşmayı becerebildiğinden bu yana, yani yıllardır, her iki perşembede bir –Egon Amca'nın her gelişinde– bu bitmez tükenmez, aptal sorulara cevap vermek zorunda kalır. Sonra da, Egon Amca'ya gerçeği söyleyip söylemediğini sorar kendi kendine. Acaba ailedeki herkesi "eşit" seviyor mudur?

"Pek öyle değil," diye cevap verir Rosalinde kendine. Kimseyi her gün eşit sevemez ki!

Pazartesi günü büyükannenin aksiliği üstünde olur. Kahvaltıda, Rosalinde ekmek kırıntılılarıyla oynuyor diye yaygara koparır. Öğleyin, Rosalinde kirli ayakkabılarını kapıdaki paspasa silmedi diye söylenir. Rosalinde'nin ev ödevine öfkelenir. "Bu çok pasaklı yazılmış!" diye bağırır. "Bir daha yaz bunu!" Üstelik Rosalinde'ye, Donald Amca Dergisi almak için gereken birkaç kuruşu vermeyi bile reddeder. "Ev ödevlerini böy-

le pasaklı yapan birine dergi gerekmez!" der.

Salı günü büyükanne neşelidir. Rosalinde'nin ekmek kırıntısıyla oynadığını fark etmez bile. Oturma odasındaki çamurlu ayakkabı izlerini hiç homurdanmadan siler. Rosalinde'nin eğri büğrü yazılmış, lekeli, silgi izli ev ödevini över ve ona iki dergi içeren özel basım bir Donald Amca cildi alması için para verir.

Bu durumda, pazartesi günkü büyükanne, salı günkü büyükanne kadar sevilebilir mi gerçekten?

Bunu yapamam, imkânsız, diye düşünür Rosalinde.

"Pazartesi günü büyükannenin beli felaket derecede ağrıyordu," der büyükbaba.

"Salı günü ağrıları uçup gitmiş gibiydi," der babası.

"Büyükanne kendini iyi hissettiği zaman neşeli olur, kötü hissedince sinirli olur," der annesi.

Öyleyse Rosalinde'nin, pazartesi günkü sinirli büyükanneyi salı günkü neşeli büyükanneden birazcık daha fazla sevmesi gerekir aslında. Ağrıları yüzünden. Çünkü pazartesi günü çok acı-nacak bir haldeydi.

Ama Rosalinde de her gün herkes tarafından aynı şekilde sevilmez. Kendini kötü hissettiğin-

de de, diğer günlerden fazla sevilmez.

Gerçekten öyle! Kim ne derse desin, ailedeki herkes, Rosalinde'yi her gün farklı şekilde sever.

Üstelik bazen, diye düşünür Rosalinde, beni hiç sevmezler.

Geçen çarşamba günü hiç kimse Rosalinde'yi sevmeyi! Büyükbaba bile.

Geçen çarşamba durum şöyleydi:

Rosalinde yataktan, ne yazık ki, önce sol ayağını basarak kalkmıştı. Yere önce sol ayağını basarak kalkan birinin başına gelmedik kalmaz. Bunu bütün batıl inançlı insanlar bilir. Rosalinde de bilir bunu.

Çarşambanın ilk felaketi, kalktıktan otuz saniye sonra meydana geldi.

Rosalinde tuvalete gitmek istemişti. Çok acele. Odasından koşarak çıktı ve koridorun tuvalete giden köşesini koşarak döndü. Gözleri ne yazık ki henüz tam açık değildi. Rosalinde'nin gözleri uyandıktan sonra kısık olur, gözkapakları uyku perisinin uyku tozlarıyla yapışır. Rosalinde bu yüzden palto askılığını görmedi. Askılık, koridorun ortasında duruyordu, olması gereken yerde değildi kesinlikle. Koridorun sonunda aynanın yanındaydı onun yeri.

Rosalinde son hızla askılığa daldı ve orada asılı duran şemsiyenin sapı alnının ortasına çarptı.

Rosalinde çığılığı bastı. Sabah sabah alna saplanan şemsiye sapına hiç hazırlıklı değildi.

Askılık devrildi.

Annesi mutfaktan çıkıp geldi.

“Aman Tanrım, aman Tanrım,” dedi, “incir çekirdeğini doldurmayacak şeyler için ciyaklama-san!” Rosalinde'nin alnına baktı. “Şişmemiş bile!” dedi.

Sanki yalnızca şişince acırmış gibi!

Rosalinde, yerdeki askılığa bir tekme attı.

“Geri zekâlı, aptal pislik şey!” diye bağırıldı.

“Manyak mısın sen! Delirdin mi?” diye bağırdı annesi.

Sonra da Rosalinde'den, askılığı yerden kaldırmasını, düşmüş ceket ve paltoları yeniden asmasını istedi.

Rosalinde alnını ovuşturup, kedi gibi pıhladı: “Bu aptal şeyi koridorun ortasına hangi geri zekâlı koyduysa, o kaldırsın!”

Rosalinde askılığa bir tekme daha savurdu ve üstünden atlayıp tuvalete koştu. Tuvaletin kapısı kilitliydi. Rosalinde kapı koluna asılıp salladı. Çok şiddetli çekiştiriyordu.

“Yeter! Ne demek oluyor bu! İşim bitince çı-

kacağım iŖte!” diye kükredi babası içerden.

“Ama girmem gerekiyor!” diye bağırdı Rosalinde. “Hemen Ŗimdi girmem gerekiyor!” Tekrar kapı kolunu ekiŖtirmeye baŖladı.

Babası tuvaletten ıktı.

“Bugün niye böyle zehir saçan korkunç bir cüce gibisin?” diye sordu ve pantolonunu düzeltti. “Sabah sabah senin gibi zehir-saçan-cüceler de hiç çekilmez!”

Rosalinde’nin hayatta katlanamadığı bir Ŗey varsa o da “zehir-saçan-cüce” lafıydı.

Zehir-saçan-dev denmesini kabul edebilirdi belki. Hiç değilse, bir dev büyük, öfkeli ve korkunçtur. Ama zehir-saçan-cüce beŖ para etmez. Bu yakıŖtırma Rosalinde’nin öfkesini, sinirini ve acısını gülünleŖtirip küültüyordu. Bunun anlamı Ŗuydu: Kimse seni ciddiye almıyor! Sen korkulacak biri değilsin, acınacak biri bile değilsin! Sen gülünecek birisin!

Rosalinde tuvalete girdi. Tuvaletin kapısını biraz arpırtmak istedi. Kapı öyle bir hıŖımla kapandı ki, holdeki dolap sallandı. Rosalinde’lerin alt katındaki koridorun lambası da sallanmıŖtı mutlaka. Orada oturan adam bundan hiç hoŖlanmamıŖtır. Hemen apartman yöneticisine mektup yazıp, durumdan Ŗikâyeti olacaktır. Bunun üze-

rine apartman yöneticisi de büyükbabaya bir mektup yazıp, bu şikâyetleri büyükbabaya iletcek; büyükbaba da, gelen mektubu Rosalinde'nin burnuna uzatıp, onun yüzünden başına gelmedik kalmadığını söyleyecektir.

Rosalinde artık tuvaletten dışarı çıkmak istemez. Nasılsa olacakları bilmektedir. Bu korkunç sabahın ardından başına neler geleceği daha şimdiden bellidir. Bu korkunç sabah, ailedeki herkesin onu "aşağılayarak cezalandırmasıyla" devam edecektir. Artık onunla konuşmayacak, sanki Rosalinde yokmuş gibi davranacaklardır. Rosalinde bir şey sorduğunda cevap bile vermeyeceklerdir. Hava olacaktır o! İncecik şeffaf hava!

Rosalinde yerden göğe haklıdır!

Rosalinde tuvaletten çıktığında, askılık koridorun sonunda, aynanın yanındaki yerinde duruyordu. Paltolar, ceketler, şemsiyeler yerlerine asılmıştı yine.

Annesi, babası, büyükanne ve büyükbabası mutfakta oturmuş kahvaltı ediyorlardı. Rosalinde de mutfığa gitti. Masaya oturdu. Kimse ona kakao vermedi, kimse ona tereyağı ve ballı ya da tereyağı ve reçelli ekmek ister mi diye sormadı.

Rosalinde kahvaltı olarak hiçbirşey istemeye karar verdi. Yerinden kalktı. Başka zaman

–Rosalinde'nin sevildiği günlerde– kimse buna izin vermezdi. O zaman annesi seslenirdi: “Rosi, aç karınla olmaz ki, biraz yemelisin!” O zaman büyükannesi, “Hiç değilse, şu kakaodan bir yudumcuk iç,” derdi. O zaman büyükbabası, “Haydi, benim ekmeğimden bir lokmacık ısır,” diye rica ederdi. O zaman babası güler; “Boş mideyle ayakta duramazsın okulda, bir tanem!” derdi.

Ama bu sol ayakla kalkılmış çarşamba günü, Rosalinde mutfaktan çıkıp giderken kimse tek kelime etmedi. Telefon sehпасının üstünde oturan kedi bile Rosalinde'ye kendini okşatmadı. Miyavladı, kamburunu çıkardı, sehpadan atladı ve koşarak oturma odasına gitti.

Rosalinde, kedinin arkasından, “Beyinsiz hayvan!” diye bağırdı. “Sersem yaratık!”

Kırgın bir halde odasına gitti. Çalışma masasının başına oturdu ve düşünmeye başladı: Eğer burada hiç kıpırdamadan oturursam, o zaman benimle konuşmak zorunda kalacaklar. Buraya gelip, “Rosalinde çabuk giyin, acele et, yoksa okula geç kalacaksın!” diyecekler.

En geç saat sekiz buçukta içeri girecekler, diye düşündü.

Rosalinde komodinin üstündeki saate baktı. Sekiz buçuğa dört vardı. Oysa o, sırtında geceli-

ği, yüzü yıkanmamış, saçları taranmamış, öylece oturuyordu.

Sekiz buçuğu beş geçe Rosalinde, hâlâ yıkanmamış, taranmamış ve geceliği sırtında oturuyordu. Artık her şey çok açıktı: Hiç kimse –büyükbaba bile– onunla ilgilenmek istemiyordu. Onun okula geç kalması kimsenin umurunda değildi.

Bu hainlikti. Hainliğin daniskasıydı!

Rosalinde kalktı, geceliğini çıkardı ve yatağın yanında duran dünkü giysilerini sırtına geçirdi. Parmaklarını uzun kahverengi saçlarının arasından geçirdi. Okul çantasını kapıp koridora çıktı, askılıktan paltosunu aldı.

Hiç kimse, “Yıkanmadan ve taranmadan gitme, yavrucuğum!” demedi.

Saçı başı dağınık, kirli ve bakımsız bir halde beni evden gönderiyorlar, diye düşündü Rosalinde. Benim nasıl olduğum umurlarında değil, zerrece ilgilenmiyorlar!

Peki ama niye? Sırf, kafamı askılığa vurduğum ve tuvalet kapısını kapatırken elimden kaçırdığım için! İnsanı böyle incir çekirdiğini doldurmayan iki şeycik yüzünden sevmekten vazgeçen bir aile, hain bir ailedir!

Rosalinde evden çıktı ve kapı yine birazcık elinden kaydı.

Rosalinde merdivenlerden indi. Öfkesi ve sınıri geçmişti. Artık yalnızca üzgündü. Hem de çok. Müthiş üzüntülü düşünceler geçiyordu kafasından.

Şöyle düşünceler:

Ama ölürsem, kaskatı kesilip ölürsem, işte o zaman ardımdan ağlayacaklar. O zaman pişman olacaklar! Ama ne yazık ki, o zaman çok geç olacak!

Geciktiği için yalnız başına yürümek zorunda kaldığı tüm okul yolu boyunca, bu üzüntülü, matem dolu düşünceleri ayrıntılı biçimde kafasında canlandırdı.

Gözünün önüne mezarlığı getirdi; kilisenin bahçesinde bir tabut duruyordu, gümüş rengi bir örtüyle örtülmüştü. Tabutun çevresine pembe güller, eflatun zambaklar, mor menekşeler ve açık sarı çuhaçiçeklerinden çelenkler yerleştirilmişti. Çiçeklerin arasında, altın harflerle yazılı kar beyazı şeritler vardı. Üstlerinde şunlar yazıyordu:

SENİ HİÇ UNUTMAYACAĞIZ!

ÜZÜNTÜ DOLU ANNEN VE BABANDAN!

KALPLERİ KIRIK BÜYÜKANNEN

VE BÜYÜKBABANDAN!

Hatta, alt katta oturan, hani lambası titreyen ve şikâyet mektupları yazan adam bile çelenk göndermişti.

Tabutun ve çiçeklerin çevresinde bir yığın insan duruyordu. Siyahlar giymişler ve siyah şapka takmışlardı. Ağlıyorlardı. Hıçkırıyorlardı. Tanıdıkları en sevgi dolu, en cana yakın, en mükemmel çocuğun “aralarından ayrıldığını” mırıldanıyorlardı. En çok annesi, babası, büyükanne ve büyükbabası hıçkırıyorlardı. Annesi minik bir mendille örttüğü burnunu çekiyordu: “Öldüğü günün sabahı tek bir güzel söz duyamadan çıktı evden. Çok kötü bir insanım ben!”

Başka zaman hiç ağlamayan babasının çökmüş yanaklarından kocaman gözyaşları yuvarlanıyordu. Kısık bir sesle, “Ben de ona ‘zehir saçan cüce’ dedim,” diyordu. “Kendimi asla affetmeyeceğim!”

Büyükannesi hiçbir şey demiyordu, çünkü hıçkırmaktan ve sümkürmekten konuşamıyordu. Büyükbabası ise yeni yıkanmış keten bezi gibi solgundu ve yaşlı gözlerle, “Ben buna dayanamam. Rosalinde, çok yakında yanına geleceğim!” diyordu.

Rosalinde tam, cenaze töreninin nasıl devam edeceğini, yani hep fare ölüsü gibi kalması mı

gerektiğini, yoksa bir iyilik yapıp tabutun kapağını açması, kefeni fırlatıp atması ve tıpkı bir azize gibi, “Size geri döndüm, canlarım! Bana ne kadar haksız ve haince davrandığınızı anladığınızı umarak sizi affediyorum!” demesi mi gerektiğini düşünüyordu ki, birisi omuzlarını sıkıca kavradı.

Bu, her sabah köşede bekleyen polis memuruydu. “Aç gözlerini, kızım! Işık kırmızı yanıyor! Ölmek için daha çok gençsin!” diye bağıyordu.

Rosalinde çok korktu. Biraz titredi. Başı da dönmeye başlamıştı. Belki de kahvaltı yapmadığı içindi ya da omuzunda bir polis eline alışık olmadığındandı.

“Haydi bakalım, yeşil yandı! Ayakta uyuma!” dedi polis.

Rosalinde polise başıyla peki dedi, yaya geçidinden yürüdü, titremesi geçmişti ve başı da dönmüyordu artık. Okula doğru yola koyuldu, artık kendi cenaze törenini değil, nasıl öleceğini düşünüyordu. Tabii ya! Okul yolunda trafik kazası! İşte buydu! Elbette, o muhteşem cenaze töreninden önce meydana gelmeliydi.

Şöyle olacaktı trafik kazası:

Sağ taraftan çanlarını çalmadan tramvay gelmektedir, soldan ise mavi bir spor araba korna çalmadan yaklaşır. Niye korna ve çanlarını çal-

sınlar ki? Işık yeşil yanıyor. Herkes görüyor bunu. Yalnızca, kavşakta duran Rosalinde bunu görmez. Rosalinde gibi, kafası dertlerle dolu birinin trafik lambalarına dikkat etmesi olanaksızdır. Bu durumda birinin aklında yalnızca şunlar olabilir:

KİMSE BENİ SEVMİYOR!

KİMSE BENİ İSTEMİYOR!

ÇOK MUTSUZUM!

Rosalinde, akıttığı gözyaşlarından önünü göremez halde tökezleyerek, kaldırımından caddeye, doğruca tramvayla mavi spor arabanın önüne fırlar. Köşedeki polis de o sırada tam ters yöne bakmaktadır, çünkü o sırada oradan yüksek topuklu, muhteşem bacaklı bir hanım geçmektedir. Polis, muhteşem hanım bacaklarına düşkündür. Tramvay fren yapar. Mavi spor arabadaki adam da fren yapar. Korkunç gıcırtilı fren sesleri duyulur. Köşedeki kadının çılgılığı tramvay ve spor arabanın fren seslerini bastırır.

Rosalinde, tramvaydan kıl payı kurtulur. Ama mavi arabanın üstüne toslar. Araba onu havaya fırlatır; Rosalinde havada takla atar ve sert bir şekilde asfalta düşer.

Artık hiçbir şey görmemekte, hiçbir şey hissetmemekte, yalnızca birazcık duyabilmektedir.

“Ambulans çağırın!” dediğini duyar.

“Ambulansın hiçbir yararı yok artık!” dediğini duyar.

“Tanrım, bu Rosalinde, mahallenin en tatlı kızı!” dediğini duyar.

“Anne babası... zavallıcıklar mahvolacaklar!” dediğini duyar.

Sonra artık hiçbir şey duymaz.

Ölmüştür.

8

Düşünceler, hayaller, gerçekler

Rosalinde iç çekti. Derin derin ve üzüntülü. Ölü-
mü düşünmek insanı perişan ediyordu.

Şimdi de yağmur başlamıştı! Rosalinde okula
doğru koştu. Fredi okulun kapısında duvara yas-
lanmış bekliyordu.

“Rosalinde, Rosiciğim!” diye bağırdı. “Nihayet
geldin! Hastalandığını sandım!”

Rosalinde, Fredi’ye bakakaldı.

“Yoksa hasta mısın gerçekten?” diye sordu

Fredi. “Çok berbat görünüyorsun. Küçük kardeşimin kızamık çıkarmadan önceki hali gibi. Doğru söylüyorum!” Fredi, Rosalinde’nin elini tuttu. Rosalinde’nin eli serindi.

“Aman, neyse ki ateşin yok,” dedi Fredi; sevinmişti. “Gerçekten kızamık geçiren birinin ateşi olması gerekir,” diye açıkladı.

“Kızamığa yakalanmam, çünkü daha önce geçirdim,” dedi Rosalinde ve artık ölmemeye karar verdi. Bunu Fredi’ye yapamazdı. Fredi onun için endişeleniyordu. Fredi onu seviyordu. Hem, Fredi’nin ona ihtiyacı da vardı. Rosalinde ölürse, öğretmeni tahtaya kaldırdığında Fredi’ye kim yardım edecekti? Rosalinde mezarda yatarken, matematik sınavında Fredi’ye kim kopya verecekti?

Rosalinde, Fredi’yle birlikte okula girdi. Birinci katın merdivenlerini çıktılar. Okul çok sessizdi. Koridorda tek bir çocuk yoktu.

“Rosiciğim, sanırım derse geç kaldık,” diye fıldadı Fredi.

“Önemli değil,” diye omuz silkti Rosalinde. Az önce ölen ve toprağa verilmek üzere olan biri için azıcık geç kalmak, dert edilecek bir şey değildi gerçekten.

Sınıfın kapısına geldiklerinde Fredi duraksadı.

“Aklıma gelmişken,” dedi Rosalinde’ye, “bugün öğleden sonra ne yapıyoruz? Size gelip geleme-yeceğimi sordun mu annene?”

Rosalinde başını hayır anlamında salladı. “So-ramadım,” dedi. “Bu sabah hepsi bana öfke do-luydular. Benimle hiç konuşmadılar. Tek kelime bile!”

“O zaman, gelemiyorum demektir?” Fredi’nin sesi çok üzgündü.

Rosalinde, “Elbette gelirsin!” diye öyle canlı bir şekilde bağırdı ki, sesi boş koridorda çınladı. “Elbette geleceksin! Onlar benimle öğleye kadar barışırlar. Kesin! Benim ailem kin tutmaz.”

Rosalinde sınıfın kapısını açtı.

Huber Pepi tahtadaydı ve öğretmenin tahta-ya yazdığı kelimelerdeki İ ve I harflerini yerine yerleştiriyordu.

“Ne yapıyorsun, Pepi?” diye bağırdı öğret-men öfkeyle, çünkü Pepi, K ve TAP’ın arasına I harfi koymuştu.

Sonra öğretmen kapıya baktı ve Rosalinde’yle Fredi’yi gördü. “Ne oldu size böyle?” diye sordu.

Rosalinde suçlu bir ifadeyle başını eğip, “Af-federsiniz, uyuyup kalmışız,” dedi.

“Tamam güzel!” diye iç çekti öğretmen. “Böy-le şeyler olabilir. Önemli olan dürüst davranıp

gerçeği söylemeniz! Uyuyup kaldığı için okula geç gelen çocuğu, aptalca mazeret uyduran çocuğa tercih ederim!”

Rosalinde sırasına yürüdü.

Gerçek, diye düşündü Rosalinde.

Mazeret, diye düşündü Rosalinde.

Öğretmen durumu bilseydi, diye düşündü Rosalinde.

Rosalinde yerine oturdu, çantasını açtı, kurşunkalemlerini ve defterlerini sıranın üstüne koydu ve düşündü:

Belki de gerçeği söylemem gerekirdi!

Acaba şöyle mi demeliydim: Önce askılık yanlış yerde duruyordu, sonra tuvaletin kapısı elimden kaydı, sonra gömdüler beni ve ardından trafik kazasında öldüm. Sonra da...

“Rosalinde,” diye seslendi öğretmen, “ne oluyor? Görünen o ki, hâlâ uyuyorsun!”

“Özür dilerim, uyumuyordum, düşünüyordum!” diye yanıtladı Rosalinde.

“Neyi düşünüyordun?” diye sordu öğretmen.

Rosalinde ayağa kalktı; yüzü hafifçe kızarmıştı. Ama sonra şunları söyledi: “Gerçeğin nasıl olduğunu düşünüyordum.”

Öğretmen şaşkınlıkla Rosalinde'ye baktı. Sonra kaşlarını çattı, isteksizce başını salladı ve, “Ama

Rosalinde biz şimdi İ harfindeyiz,” dedi. “Gerçek, E’yle yazılıyor. Bunun hakkında gelecek hafta konuşacağız!”

Rosalinde başını salladı ve şöyle düşündü: Bazen büyükler insanı düşünmekten alıkoyuyorlar. Sanki düşünmeye karşılar!

Christine Nöstlinger'den

çocuklar için unutulmaz bir koleksiyon!

Konrad ya da
Konserve Kutusundan
Çıkan Çocuk

Saklı Miras

Kim Takar
Salatalık Kral'ı

Aklından
düşünceler
geçen çocuk

Lollipop

Aklından
Düşünceler Geçen
Çocuk

Konuk Değil
Baş Belası